

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
Освітня програма	22504 Середня освіта (Інформатика)
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	22504
Назва ОП	Середня освіта (Інформатика)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.09 Інформатика
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Махомета Тетяна Миколаївна, Дарчук Марія Олександрівна, Шаров Сергій Володимирович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	16.09.2021 р. – 18.09.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП https://sspu.edu.ua/images/2021/docs/01/zvit_samoocinyuvannya_serednya_osvita_informatika_c0355.pdf

Програма візиту експертної групи https://sspu.edu.ua/images/2021/docs/01/014_soinf_oc4b5.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Загальні враження про освітню програму «Середня освіта (Інформатика)» другого (магістерського) рівня вищої освіти - позитивні. Виявлені слабкі сторони є несуттєвими, тому не применшують її відповідність Критеріям акредитації. Цілі освітньої програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, відповідають задекларованій Стратегії розвитку Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка. Програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, а також досвіду аналогічних вітчизняних освітніх програм. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності. ОП забезпечує процес формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, ефективне формування soft skills. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти. Здобувачам надається доступна та зрозуміла інформація щодо змісту освітніх компонентів, критеріїв оцінювання різних видів діяльності тощо. Позитивною практикою в університеті є започаткування проекту «Агенти якості», який дозволяє залучити здобувачів освіти до підвищення якості освітнього процесу та популяризації академічної доброчесності. Викладачі мають високу академічну та професійну кваліфікацію, проходять стажування у відповідності до освітніх компонентів, мають публікації у міжнародних базах даних. Академічна спільнота дотримується принципів академічної доброчесності та культури якості освіти, а в Університеті періодично відбуваються відповідні заходи. Освітнє середовище є безпечним та комфортним для здобувачів вищої освіти та викладачів. Заклад вищої освіти має всі необхідні матеріально-технічні ресурси для провадження освітнього процесу на даній освітній програмі. В Університеті налагоджена інформаційна, консультаційна, соціальна, організаційна підтримка з боку відповідних служб, викладачів, деканату, органів студентського самоврядування тощо.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Університет має фундаментальну підготовку в сфері шкільної інформатики, опанування інформаційними технологіями в галузі освіти. Відчувається надзвичайна затребуваність на ринку праці регіону професії вчителя інформатики та зацікавленість роботодавців у розвитку даної ОП. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються та уточнюються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці. Структура ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії. Процедури вибору здобувачами вибіркового дисциплін чіткі та зрозумілі, передбачають вибір ОК із каталогу вибіркового дисциплін, який представлений на сайті ЗВО. ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти та ефективне формування здобувачами вищої освіти soft skills, що відповідають заявленим цілям. Правила прийому на навчання за ОП є чіткими, зрозумілими, доступними для всіх зацікавлених сторін і не містять дискримінаційних положень, щорічно оновлюються та розміщені у вільному доступі на сайті СумДПУ імені А. С. Макаренка. Розроблена чітка політика щодо визнання результатів навчання студентів, отриманих в інших ЗВО та у неформальній освіті, оприлюднена у вільному доступі на сайті Університету. Здобувачі освіти є призерами всеукраїнських конкурсів студентських наукових робіт, публікуються у журналах, що індексуються реферативними базами даних Scopus/Wos, що можна вважати позитивною практикою. Для інформування здобувачів освіти щодо перебігу освітнього процесу та їх успішності є мобільний додаток, електронний журнал та особистий кабінет користувача. Позитивною практикою в університеті є започаткування проекту «Агенти якості». З метою популяризації принципів академічної доброчесності в Університеті щорічно відбувається декада академічної доброчесності. Професійна та академічна кваліфікація науково-педагогічних співробітників відповідає освітнім компонентам, які викладаються на освітній програмі. СумДПУ імені А. С. Макаренка застосовує різні способи матеріального та нематеріального стимулювання професійної та академічної активності викладачів. Університет та фізико-математичний факультет мають потужну матеріально-технічну базу для підготовки здобувачів освіти даної ОП. В Університеті діють різноманітні служби психологічної підтримки, розвинута інфраструктура для забезпечення освітнього процесу, наявний локальний студентський простір. Для здобувачів освіти на фізико-математичному факультеті є спеціальне місце для відпочинку, що можна вважати позитивною практикою.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Здобувачі вищої освіти даної ОП та органи студентського самоврядування є дещо пасивним у обговоренні змісту ОП та її удосконаленні. Рекомендація: більш активно залучати здобувачів до перегляду ОП, висловлення пропозицій щодо її змісту. 2. Застарілий список літератури у робочих навчальних програмах: «Цифрові технології в освіті», «Технічні засоби навчання інформатики», «Програмування» та ін. Рекомендація: оновити список літератури у відповідних робочих навчальних програмах. 3. Академічна мобільність не реалізується в повному обсязі. Рекомендація: посилити та активізувати академічну мобільність в рамках даної ОП. 4. В програмі вступного фахового випробування містяться питання методики навчання інформатики, а в назві це не відображено. Рекомендація: внести зміни до назви вступного фахового випробування, змінивши назву з «Фахове вступне випробування з інформатики» на «Фахове вступне випробування з інформатики та методики навчання інформатики». 5. До платних послуг наукової бібліотеки відноситься визначення індексу УДК. Рекомендація: розглянути можливість зробити зазначену послугу безкоштовною. 6. Здобувачі вищої освіти за даною ОП не приймають участь у міжнародній академічній мобільності. Рекомендація: активізувати роботу щодо залучення здобувачів до участі у міжнародних програмах академічної мобільності. 7. У силабусах вибіркового дисциплін відсутні форми контрольних заходів та критерії оцінювання результатів навчання. Рекомендація: у силабусах

вибіркових ОК відобразити форми контрольних заходів. 8. У С. Петренко не заповнений профіль в Гугл Академії, хоча фахові публікації у нього є. Рекомендація: С. Петренку оновити свій профіль в Гугл Академії та додати до нього фахові публікації за останні роки. 9. У матриці відповідності для всіх обов'язкових компонентів зазначені однакові методи навчання. Рекомендація: оновити методи навчання у відповідності до змісту ОК.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Згідно проведеної акредитаційної експертизи встановлено, що освітня програма «Середня освіта (Інформатика)» має чітко сформульовані цілі, які узгоджені з місією та стратегією ЗВО, визначені в Стратегії розвитку Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка на 2020-2030 роки (<http://surl.li/agfpy>), Сатуті Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка (<http://surl.li/rnqt>). Згідно Стратегії, місія університету полягає у: наданні якісних освітніх послуг, спрямованих на підготовку високопрофесійних фахівців, що відповідають потребам міжнародного і національного ринків праці; особистому творчому розвитку всіх учасників освітнього процесу, орієнтованих на демократичні цінності; формуванні сучасного університету – центру генерування інноваційних ідей та їх реалізації; інноваційній діяльності – спрямування освітнього та наукового потенціалу на розвиток і зміцнення регіону. Стратегічні цілі та задекларовані цінності університету імплементовані та знаходять реалізацію в ОП. Так, стратегічні цілі ЗВО перекликаються з метою ОП, а саме: підготувати висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців - учителів інформатики, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, та виконувати обов'язки науково-дослідницького та інноваційного характеру в галузях інформатики, педагогіки й методики середньої освіти, а також здійснювати самостійну науково-педагогічну діяльність. Під час зустрічі експертної групи з адміністрацією ЗВО було підтверджено, що цілі ОП корелюють зі Стратегією розвитку університету. Крім того, ЕГ отримала інформацію від адміністрації ЗВО щодо актуальності розвитку ОП «Середня освіта (Інформатика)» та її подальшого активного розвитку.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час проведених он-лайн зустрічей з різними фокус-групами експертною групою було з'ясовано, що при визначенні цілей освітньої програми та програмних результатів навчання було враховано позиції та потреби стейкхолдерів, а саме: науково-педагогічних працівників, які забезпечують навчальний процес за ОП, здобувачів вищої освіти, роботодавців, академічної спільноти. Зокрема, роботодавці Папушенко Т.О. (директор Стецьківської школи I-III ступенів), Зиміна Л.О. (вчитель ЗЗСО I-III ступенів м. Суми), Безуглий Д.С. (веброзробник, компанія WebDesignSun), Прошкін В.В. (д. пед. н., професор, професор кафедри комп'ютерних наук та математики Київського університету імені Бориса Грінченка), Пономарьова Н.О. (д. пед. н., професор, декан фізико-математичного факультету, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди), у ході зустрічі підтверджують, що вони долучаються до засідань кафедри інформатики (протоколи: №5 від 29.12.2020р., №8 від 30.03.2021р., №9 від 27.04.2021р.), методичних заходів для вчителів області, науково-методичних семінарів учителів інформатики «Навчання інформатики: професійне зростання і творчий пошук» та спеціально організованими особистими зустрічами з метою удосконалення ОП. Зокрема, в ході бесіди було з'ясовано, що від Папушенко Т.О. поступила пропозиція ввести до каталогу вибіркових дисциплін ОК, яка б сприяла навчання майбутніх учителів інформатики інструментам дистанційного навчання, а також, зазначено про доцільність формування цілісного уявлення про чинні навчальні програми шкільної інформатики та формування навичок роботи з чинними підручниками (що було враховано в ОК «Шкільний курс інформатики профільної школи»). Також, варто зазначити, що була врахована пропозиція академічної спільноти, а саме Прошкіна В.В. щодо доцільності перенесення ОК «Комп'ютерна інфографіка в роботі вчителя» з блоку дисциплін «Цикл загальної підготовки» до блоку «Цикл професійної підготовки». Побажання та пропозиції здобувачів ВО також враховуються при оновленні ОП, зокрема пропозиція Носаченко Дарії ввести до переліку ОК дисципліну «Шкільний курс інформатики профільної школи» замість ОК «Вибрані питання сучасних інформаційних технологій». Під час вивчення документів (ОП, навчальні плани, протоколи засідань кафедри та ін.) було встановлено, що усі пропозиції стейкхолдерів та зауваження, було враховано та відображено в оновленій ОП, яка затверджена 31 травня 2021 року.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ЕГ встановлено, що при формуванні цілей ОП та програмних результатів навчання були враховані тенденції розвитку спеціальності, ринку праці та регіонального контексту. Під час спілкування зі стейкхолдерами з'ясовано те, що дійсно випускники даної спеціальності затребувані на ринку праці, оскільки у даному регіоні немає ЗВО, які здійснюють підготовку вчителів інформатики. При формуванні ОП та при її оновленні був врахований досвід вітчизняних аналогічних освітніх програм закладів вищої освіти: Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (щодо формулювання цілей ОП та визначенні ПРЗ 4-5, ПРУ 1-2, поглибили зміст ОК 11 та ОК 13 тощо); Тернопільського національного педагогічного університету імені В. Гнатюка (щодо уточнення програмних результатів навчання, зокрема ФК7 – дослідницькі навички були враховані при розробленні змісту ОК 10 даної ОП); Харківського національного педагогічного університету імені Г. Сковороди (оновлено методи навчання для ОК4, ОК5, ОК7, ОК12, ОК13 - «перевернутий клас», «мозковий штурм» тощо). А також враховувався досвід іноземних ЗВО, отриманий під час стажування НПП, зокрема Університету імені Я.Длугоша в м.Кельце (Польща) (досвід польських колег щодо розроблення і використання електронних підручників з мультимедійним супроводом, що поглибило зміст ОК 4, а саме навчання майбутніх учителів інформатики розробляти такі електронні ресурси) та Університету економіки в Кракові (Польща) (у підготовці майбутніх учителів інформатики вирішено використовувати метод «круглий стіл»).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю відсутній. Проаналізувавши програмні результати навчання за даною освітньою програмою, дійшли висновків, що вони в цілому відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікації для другого (магістерського рівня), а також сучасним вимогам ринку праці. Наприклад: ПРК2 відповідає дескриптору НРК «зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються»; ПРУ8 відповідає дескриптору НРК «здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах»; ПРА1 та ПРА2 даної ОП відповідають дескрипторам НРК «управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів», «відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів», «здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії» тощо. Таким чином, ОП «Середня освіта (Інформатика)» забезпечує досягнення здобувачами другого (магістерського рівня) вищої освіти результатів навчання відповідно до Національної рамки кваліфікацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ЕГ дійшла висновку, що сильними сторонами ОП «Середня освіта (Інформатика)» другого (магістерського) рівня є: фундаментальна підготовка в сфері шкільної інформатики, опанування інформаційними технологіями в галузі освіти; надзвичайна затребуваність на ринку праці регіону професії вчителя інформатики; зацікавленість роботодавців у розвитку даної ОП, що було підтверджено під час онлайн-зустрічей з даною фокус-групою. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються та уточнюються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Недостатня активна участь студентів щодо ініціювання пропозиції по удосконаленню змісту ОП та її ОК, тому ЕГ рекомендує активніше залучати здобувачів освіти до засідань кафедри, круглих столів тощо. Також ЕГ вважає за доцільне оновити список літератури у робочих навчальних програмах: «Цифрові технології в освіті», «Технічні засоби навчання інформатики», «Програмування» та інші.

Рівень відповідності Критерію 1.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЕГ було встановлено, що цілі ОП «Середня освіта (Інформатика)» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти є чіткі та пов'язані з метою та стратегією СумДПУ імені А. С. Макаренка. При визначенні цілей ОП було враховано тенденції розвитку ринку праці, його потреби у вчителях інформатики. Аналіз ОП дозволив ЕГ зробити висновок, що визначені слабкі сторони не перешкоджають досягненню заявлених в ОП цілей та програмних результатів навчання, тому Критерій 1 оцінюємо як такий, що має рівень відповідності В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Аналіз освітньої програми «Середня освіта (Інформатика)» показав, що її обсяг загалом та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає чинним законодавчим вимогам (ст. 5 Закону України «Про вищу освіту») щодо навчального навантаження для освітнього ступеня «магістр» та становить 90 кредитів. ОП та навчальний план розроблені відповідно до «Положення про освітні програми у СумДПУ імені А. С. Макаренка» (<http://surl.li/mcev>), «Положення про організацію освітнього процесу у СумДПУ імені А. С. Макаренка» (<http://surl.li/mcqe>). Обсяг обов'язкових компонентів (у тому числі практичної підготовки та підсумкової атестації) становить 67 кредитів ЄКТС (74,4 % від загального обсягу), а обсяг вибіркового компоненту становить 23 кредити ЄКТС (25,6% від загального обсягу), що відповідає вимогам законодавства. Загальний обсяг практичної підготовки здобувачів вищої освіти складає 9 кредитів ЄКТС (10% від загального обсягу ОП). Розподіл кредитів здійснено порівну (по 30 кредитів ECTS) між трьома семестрами.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП має чітку структуру: передмову із зазначенням розробників та рецензентів; профіль освітньої програми; перелік освітніх компонентів та їх логічну послідовність; форму атестації здобувачів вищої освіти; матрицю відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам; матрицю забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми. Структуризація змісту ОП здійснюється за двома групами складових: обов'язкові навчальні дисципліни, перелік яких деталізовано в самій ОП, та вибіркові навчальні дисципліни, каталог яких є у вільному доступі на сайті ЗВО (<http://surl.li/mbif>). Обов'язкові освітні компоненти об'єднані у два цикли: загальної та професійної підготовки. ОП містить практичну підготовку (виробнича (педагогічна) практика в закладах загальної середньої освіти) та підсумкову атестацію (підготовка та захист кваліфікаційної роботи). Кількість та назви освітніх компонентів, заявлених в ОП, відповідають дисциплінам навчального плану. Наявність структурно-логічної схеми за ОП дає можливість побачити взаємозв'язок між освітніми компонентами та послідовністю їх вивчення, що в свою чергу дозволяє прослідкувати досягнення заявлених цілей та програмних результатів навчання. Всі ПРН реалізуються компонентами блоку обов'язкових дисциплін і, таким чином, не залежать від обраної студентом вибіркової навчальної дисципліни. Наприклад, ПРЗ2 реалізується через ОК 2, 6, 7, 12; ПРУ 2 реалізується через усі ОК; ПРК 2 реалізується через ОК 11, 13; ПРА 2 реалізується через усі ОК тощо.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї галузі знань: 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності: 014 Середня освіта, предметній спеціальності: 014.09 Середня освіта (Інформатика) для другого (магістерського) рівня. Усі програмні результати навчання та компетентності визначені освітньою програмою забезпечуються освітніми компонентами, які включені до обов'язкової складової програми. Об'єктами вивчення і професійної діяльності є освітній процес у закладах загальної середньої освіти, пов'язаний з навчанням інформатики, організація науково-педагогічного дослідження. В ОП реалізується інтеграція теоретичної фахової підготовки в галузі інформатики, методики навчання інформатики з практичною діяльністю. Усі обов'язкові ОК ОП відповідають теоретичному змісту предметної області, методам і технологіям, якими має оволодіти здобувач вищої освіти, та забезпечують набуття практичних умінь і навичок у навчанні інформатики з використанням інноваційних технологій навчання. Разом з класичною підготовкою вчителя, ОП фокусується на прикладній спеціальній підготовці в галузі комп'ютерної візуалізації, а саме: використання інфографіки, моделювання знань тощо.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов'язі, передбаченому законодавством.

Експертна група встановила, що формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти за даною ОП реалізується через: вибір студентами ОК із каталогу вибіркових дисциплін, який представлено у вільному доступі на сайті ЗВО (<http://surl.li/mbif>); можливість вибору тем кваліфікаційних робіт та баз практик; участь у наукових та науково-практичних заходах різного рівня; обрання індивідуального графіка навчання студентів. Процедура вибору ОК регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в СумДПУ імені А.С.Макаренка (<http://surl.li/mcet>), Положенням про вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти СумДПУ імені А. С. Макаренка (<http://surl.li/mbid>). Каталог за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, який представлений на сайті ЗВО, містить значну кількість вибіркових дисциплін, з яких 14 представлено кафедрою інформатики, що забезпечує належну кількість та різноманітність дисциплін для вибору студентів. До кожної вибіркової компоненти наведено інформацію про мету та зміст навчальної дисципліни. Результати студентського вибору навчальних дисциплін із Каталогу вибіркових дисциплін, який здобувач здійснює у своєму особистому електронному кабінеті, зазначаються у відповідному Індивідуальному навчальному плані студента. Процедура вибору навчальних дисциплін проходить у два етапи: перший після зарахування на навчання, але не пізніше 15 вересня поточного року, а другий - з 01-15 березня поточного навчального року. Інтерв'ювання студентів дає можливість ЕГ стверджувати, що вони були ознайомлені з можливими альтернативами та мали змогу вільно обирати навчальні дисципліни для вивчення. Проте, варто зазначити, що з самою процедурою вибору не всі студенти добре ознайомлені. Аналіз наданих ЗВО сканкопій індивідуальних навчальних планів окремих здобувачів вищої освіти засвідчує забезпечення формування індивідуальної освітньої траєкторії, адже в них наявні відповідні записи про вивчення студентами вибіркових дисциплін. Зіставлення результатів інтерв'ювання різних респондентів та вивчення індивідуальних навчальних планів дозволяє зробити висновок, що ОП і розроблені процедури в ЗВО дають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію. Також варто відмітити, що індивідуальна освітня траєкторія здобувача вищої освіти СумДПУ імені А.С.Макаренка передбачає й участь у програмах академічної мобільності, яка регулюється Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників СумДПУ імені А.С.Макаренка (<http://surl.li/agmfb>). Проте за даною ОП випадків участі студентів у академічній мобільності не було.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практичну підготовку здобувачів регламентує Положення про організацію освітнього процесу в СумДПУ імені А.С.Макаренка (<http://surl.li/mcet>), а порядок планування, організацію та контроль за практичною підготовкою студентів визначає Положення про проведення практик у СумДПУ імені А.С.Макаренка (<http://surl.li/agmrw>). Практична підготовка спрямована на набуття та закріплення здобувачами вищої освіти ряду загальних (ЗК 1-7, 9, 10) і спеціальних (СК 1-5, 7, 9,10) компетентностей та програмних результатів навчання (ПРЗ 1, 6, 7, 9; ПРУ 1-4, 6-8; ПРК 1, 2; ПРА 1, 2). В ОП відведено 9 кредитів на виробничу (педагогічну) практику в закладах загальної середньої освіти, що складає 10% загального обсягу ОП, тривалістю 6 тижнів у 3 семестрі. Зміст програми практики у цілому відповідає тенденціям розвитку ринку праці та очікуванням стейкхолдерів, а також дозволяє досягти за цією компонентою, заявлених у ОП, програмних результатів навчання, про що свідчать інтерв'ювання випускників, які працюють за фахом, та роботодавців. Зокрема, директор Стецьківської школи I-III ступенів Папушенко Т.О., схвально оцінювали сформованість професійних компетентностей випускників даної ОП. Базами практик є заклади освіти, з якими укладено відповідні договори. Здобувачі вищої освіти направляються на бази практик відповідно до наказів ректора. В ході онлайн-зустрічей здобувачі вищої освіти даної ОП та начальник навчального відділу Петренко Л.В. зазначали, що ЗВО проводить настановну й підсумкову конференції практики, на яких присутні студенти, керівник практик, методисти та роботодавці. Під час настановчої конференції здобувачів вищої освіти ознайомлюють із змістом, завданнями практики, критеріями її оцінювання та переліком звітної документації. Варто зазначити, що у 2020-2021 навчальному році форма проведення та завдання практики були скориговані відповідно до дистанційної форми організації освітнього процесу у закладах освіти, про що свідчить наказ ректора № 681-ст від 09.10.2020 «Про зміни до наказу № 663-ст від 05.10.2020 «Про проведення виробничої педагогічної практики у ЗЗСО студентів 2 курсу ОР «Магістр» денної форми навчання фізико-математичного факультету». Під час спілкування зі студентами та випускниками було встановлено, що опитування щодо задоволеності їх практичною підготовкою не здійснювалося, але свої враження та пропозиції щодо змісту та організації практичної підготовки мали можливість висловлювати під час звітної конференції. Окрім того, начальник навчального відділу та гарант ОП повідомили, що на сьогодні задля моніторингу аналізу ступеня задоволення студентів організацією процесу практичної підготовки та відповідності баз практик вимогам програм практик розроблений «Проект анкети для здобувачів вищої освіти за результатами проходження педагогічної практики» (<http://surl.li/agqhx>).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

У змісті ОП «Середня освіта (Інформатика)» другого (магістерського) рівня вищої освіти закладено можливість набуття соціальних навичок (soft skills) здобувачами вищої освіти через вивчення обов'язкових навчальних дисциплін, практичної підготовки: здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня; здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети, дотримуватися принципів професійної етики, адаптуватися до різних професійних ситуацій; здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності, творчості тощо. Експертна група під час спілкування зі студентами та НПП встановила, що набуття здобувачами вищої освіти soft skills відбувається завдяки використанню різних форм та методів навчання. Зокрема, Семеніхіна О.В. під час аудиторних занять з «Методології наукового дослідження в галузі методики навчання інформатики» організовує захист лабораторних робіт, що, в свою чергу, сприяє формуванню вміння у студентів апелювати та відстоювати свою думку, а під час організації занять з «Комп'ютерна інфографіка у роботі вчителя» пропонує групові завдання, що сприяють формуванню умінь у студентів працювати в команді та дотримуватись дедлайнів. Здобувачі набувають соціальних навичок не лише завдяки освітнім компонентам ОП, але й через залучення до різних форм громадської діяльності, участі у волонтерських програмах та соціальних проєктах; участь у різних майстер-класах та наукових заходах різних рівнів.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю відсутній. Проте, Наказом Мініекономіки України від 23.12.2020 затверджено Професійний стандарт вчителя закладу загальної середньої освіти, який було враховано групою розробників при перегляді та оновленні даної ОП (протокол №8 засідання кафедри інформатики від 30.03.2021 року).

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз навчального плану та робочих програм підтверджує факт того, що обсяг ОП та окремих освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів. Співвідношення аудиторної та самостійної роботи, а також визначення основних засад організації та контролю самостійної роботи студентів, визначається Положенням про самостійну роботу в СумДПУ імені А.С.Макаренка (<http://surl.li/agotz>). Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в СумДПУ імені А.С.Макаренка (<http://surl.li/mcet>) максимальна кількість контактних годин на один кредит для здобувачів освіти ОС «магістр» становить 10 годин, а решта часу відводиться на самостійну роботу. За результатами аналізу навчального плану, опитування здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників з'ясовано, що запланований обсяг освітніх компонентів та практик рівномірно розподілений упродовж терміну навчання. Співвідношення аудиторної і самостійної роботи є збалансованим і дозволяє досягти цілей та програмних результатів навчання. Зміст та обсяги самостійної роботи з кожної ОК визначено робочими програмами навчальних дисциплін. Аналіз даних робочих програм засвідчує наявність визначених тем самостійної роботи, кількість відведених на них годин, перелік рекомендованої літератури тощо. Кількість контрольних заходів в семестр знаходиться в межах допустимих норм (кількість форм контролю в семестр не перевищує 8). Під час опитуванням фокус-групи здобувачів вищої освіти було підтверджено достатність обсягу аудиторної та самостійної роботи за більшістю освітніх компонент. Отже, за результатами аналізу ОП, навчального плану, робочих програм та інтерв'ювання фокус-груп, ЕГ може зробити висновок, що загалом розподіл навантаження дає змогу досягти передбачених ОП результатів навчання та реалістично враховує навчальний час студента.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти за ОП «Середня освіта (Інформатика)» другого (магістерського) рівня вищої освіти не здійснюється. Проте, під час онлайн-зустрічі з адміністрацією ЗВО перший проректор Пшенична Л.В. зазначила, що розпочато діяльність з розробки Положення про дуальну форму здобуття освіти, оскільки в регіоні існує значний попит на вчителів, зокрема вчителів інформатики.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Обсяг ОП відповідає встановленим вимогам, має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання; зміст відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності. Структура

ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема, через індивідуальний вибір студентами навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством. Процедури вибору здобувачами вибіркових дисциплін чіткі і зрозумілі та передбачають вибір ОК із каталогу вибіркових дисциплін, який представлений на сайті ЗВО. ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти та ефективне формування здобувачами вищої освіти soft skills, що відповідають заявленим цілям. Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Рекомендується розглянути можливість запровадження дуальної форми навчання за ОП «Середня освіта (Інформатика)» другого (магістерського) рівня вищої освіти, оскільки є значна потреба у вчителів інформатики в Україні та даного регіону зокрема.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП «Середня освіта (Інформатика)» другого (магістерського) рівня вищої освіти має достатній рівень узгодженості з якісними характеристиками: обсяг ОП відповідає встановленим вимогам, має чітку структуру; структура і послідовність ОК логічна; зміст відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності; забезпечує можливість індивідуальної траєкторії навчання. ЗВО в межах даної ОП забезпечує достатній рівень практичної підготовки, розвиток soft skills. Зважаючи на наведені сильні сторони та позитивні практики, а також рекомендації щодо вивчення питання про доцільність і можливість підготовки здобувачів вищої освіти за ОП «Середня освіта (Інформатика)» другого (магістерського) рівня вищої освіти за дуальною формою освіти, експертна група дійшла висновку, що ОП «Середня освіта (Інформатика)» другого (магістерського) рівня вищої освіти та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 2 з недоліками, що не є суттєвими. Критерій 2 оцінюємо як такий, що має рівень відповідності В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП «Середня освіта (Інформатика)» другого (магістерського) рівня вищої освіти введені в дію та оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО у доступному форматі (<http://surl.li/agptu>). Правила прийому чіткі та зрозумілі для потенційних вступників і не містять дискримінаційних положень. У правилах прийому 2021 р. зазначено ліцензований обсяг, нормативні терміни навчання, строки прийому заяв та документів, конкурсного відбору та зарахування на навчання, додаткова сесія для вступу на освітній ступінь магістр тощо. У правилах прийому також зазначено особливості прийому на навчання до ЗВО осіб, які проживають на тимчасово окупованій території автономної республіки Крим та міста Севастополя, тимчасово окупованій території окремих районів Донецької та Луганської областей, території населених пунктів на лінії зіткнення. Усі процедурні питання уточнені й описані в 13 додатках.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Аналіз правил прийому на навчання та змісту освітньої програми показав, що особливості самої освітньої програми враховано. При прийомі на навчання на конкурсній основі, згідно правил прийому (<http://surl.li/agptu>), вступники складають єдиний вступний іспит з іноземної мови та фаховий іспит з інформатики (<http://surl.li/agrza>), метою якого є перевірка рівня цифрових компетентностей вступників та їх готовності до навчання в магістратурі. Програма фахового вступного іспиту за цією ОП переглядаються щорічно та містять перелік тем, на основі яких побудовані екзаменаційні питання, критерії оцінювання знань вступників. Під час он-лайн зустрічей з гарантом та відповідальним секретарем приймальної комісії було встановлено, що для здобувача, який вступив на навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти на основі ступеня бакалавра, магістра та освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю (напрямом підготовки) не встановлюються жодні додаткові вимоги щодо строків навчання, включення додаткових обов'язкових навчальних компонентів до індивідуального

навчального плану тощо. Крім того, у правилах прийому описано процедуру на участь у конкурсі за іспитами під час вступу для здобуття ступеня магістра на основі ступеня бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) замість єдиного вступного іспиту з іноземної мови. Відповідні вступні іспити з іноземної мови в закладах вищої освіти у випадках, визначених Умовами прийому та цими правилами, проводяться за графіком основної та додаткової сесії єдиного вступного іспиту за матеріалами (завданнями/зошитами), наданими Українським центром оцінювання якості освіти. Український центр оцінювання якості освіти надає матеріали для проведення у закладі вищої освіти вступних іспитів з іноземної мови не раніше дня, що передує дню іспиту, та не пізніше 11:30 дня проведення іспиту.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності, регулюються «Положення про організацію освітнього процесу в СумДПУ імені А.С.Макаренка» (<http://surl.li/mcset>), Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка (<http://surl.li/agmfb>), Положення про перезарахування результатів навчання у Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка (<http://surl.li/agsgy>). Правила визнання і перезарахування результатів навчання є достатньо зрозумілими, чіткими і доступними для всіх учасників освітнього процесу на офіційному вебсайті ЗВО, про що свідчить аналіз вищезазначених документів. У зазначених нормативних документах чітко прописаний порядок визначення та складання академічної різниці, перезарахування навчальних дисциплін та оформлення відповідних документів. Також, в ході спілкування зі студентами було з'ясовано, що здобувачі вищої освіти обізнані із процедурою визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО, проте оцінити реалізацію процедури визнання результатів навчання отриманих у іншому ЗВО в повному обсязі неможливо, оскільки таких випадків за даною ОП не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюються згідно «Положення про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у СумДПУ імені А. С. Макаренка» (<http://surl.li/agspj>), яке доступне у вільному доступі на сайті ЗВО. Здійснений аналіз Положення ЕГ засвідчив, що воно містить чіткі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Під час бесіди з гарантом, НПП та здобувачами вищої освіти було встановлено, що на даний момент зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, на даній ОП відсутні. Проте, здобувачі вищої освіти підтвердили, що вони ознайомлені з такою процедурою та мають можливість нею скористатись. Також варто відзначити, що участь здобувачів у неформальній освіті вітається та підтримується НПП, адже під час інтерв'юванні і викладачі, і студенти зазначали, що за проходження відповідних курсів та отримання сертифікатів, викладачі зараховують дані результати як поточне оцінювання. Наприклад, здобувачу Юрченко Артему було перезараховано бали за поточне оцінювання розділа дисципліни «Мультимедійні системи та веб-технології» за результатами проходження відповідних безкоштовних онлайн-курсів на Prometheus, а також аналогічно перезараховувались бали на рівні поточного оцінювання здобувачу Бойченко Марині з дисципліни «Спецлабпрактикум з інформатики». Така процедура часткового перезарахування хоч і не прописана в Положенні, проте спонукає здобувачів до саморозвитку.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Експертна група констатує, що правила прийому на навчання за ОП «Середня освіта (Інформатика)» другого (магістерського) рівня вищої освіти є чіткими, зрозумілими, доступними для всіх зацікавлених сторін і не містять дискримінаційних положень, щорічно оновлюються та розміщені у вільному доступі на сайті ЗВО. В університеті документально розроблена чітка політика щодо визнання результатів навчання студентів, отриманих в інших ЗВО та у неформальній освіті, оприлюднена у вільному доступі на сайті ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Академічна мобільність не реалізується в повному обсязі, тому рекомендовано, за можливістю, посилити та активізувати академічну мобільність в рамках даної ОП. Крім того, ЕГ рекомендує внести зміни до назви вступного фахового випробування, змінивши назву з «Фахове вступне випробування з інформатики» на «Фахове вступне

випробування з інформатики та методики навчання інформатики», оскільки в програмі містяться питання методики навчання інформатики, а в назві це не відображено.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП «Середня освіта (Інформатика)» другого (магістерського) рівня вищої освіти має значний рівень узгодженості за всіма підкритеріями Критерію 3. Правила прийому є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та є доступними на веб-сайті ЗВО, а процедури прийому на навчання за ОП відповідають вимогам законодавства тощо. Однак підкритерії 3 та 4 потребують активізації роботи в напрямку неформальної освіти та участі студентів в програма академічної мобільності. Отже, ОП в контексті Критерію 3 загалом відповідає вимогам, а рекомендації щодо удосконалення даного критерію є досяжними і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Згідно "Положенню про організацію освітнього процесу..." (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/07/osvprocespdf_merged_a50ec.pdf), основними складовими освітнього процесу є навчальні заняття (лекції, лабораторні, практичні, семінарські, індивідуальні заняття), самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи. Для підтримки дистанційної та очної форми навчання в Університеті використовується платформа Moodle. Віртуальні заняття забезпечуються використанням програмного забезпечення Zoom, Google Meet. Комунікація зі здобувачами здійснюється через різні засоби миттєвого зв'язку, зокрема Viber, Telegram, що було підтверджено під час зустрічей з фокус-групами. Забезпечення студентоцентрованого підходу в Університеті регламентується Положенням про забезпечення студентоцентрованого підходу до навчання (https://sspu.edu.ua/images/2021/docs/studcentr_navchannya_5a1a0.pdf). В ньому зазначається, що здобувач вищої освіти є активним учасником освітньо-наукового та культурно-мистецького процесу. Аналіз матриці відповідності (Таблиця 3) підтвердив використання таких методів навчання для підтримки студентоцентрованого підходу, як дослідницький, дискусія, самоаналіз та ін. Під час занять викладачі застосовують такі активні методи навчання, як перевернутий клас, інтерактивне спілкування, виявлення власної думки, групова робота (О. Семеніхіна), проведення елементів уроків, круглий стіл, групова робота (Н. Дегрятьова), мозковий штурм (В. Шамоля), метод проєктів (М. Бойченко). Слід зазначити, що у матриці відповідності (Таблиця 3), для всіх обов'язкових компонентів зазначені однакові методи навчання, хоча у звіті самоаналізу теж вказується про застосування методу перевернутого класу, мозкового штурму тощо. Дотримання принципів академічної свободи регламентовано Статутом Університету (<https://bit.ly/39PPiXr>) у п. 8.2 (науково-педагогічні працівники) та п. 8.4 (здобувачі вищої освіти). Викладачі згідно принципів академічної свободи можуть вільно обирати форми, методи, засоби навчання, напрям наукової діяльності, форму представлення її результатів, що було підтверджено під час зустрічі з академічним персоналом. Реалізація принципів свободи для здобувачів освіти реалізується через висловлення власних думок, вибору форми виконання навчальних завдань, вибір різних засобів комунікації для спілкування з викладачем, участь у різноманітних наукових та науково-методичних заходах різного рівня. Здобувачі вищої освіти мають можливість оформити індивідуальний план, обізнані у процедурі його оформлення (Д. Носаченко, Р. Момот). Комплексна перевірка здобутих компетентностей здійснюється під час виконання та захисту кваліфікаційної роботи. Аналіз наданого протоколу засідання кафедри із затвердженими темами магістерських робіт засвідчив відповідність затверджених тем тематиці та специфіці підготовки здобувачів вищої освіти за даною ОП. Під час зустрічі зі здобувачами освіти Д. Носаченко підтвердила можливість вільного вибору або зміни теми кваліфікаційної роботи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Всім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна та зрозуміла інформація про освітню програму (зміст, цілі ОП, програмні результати навчання, компетентності) (<https://bit.ly/2ZmgRWw>); робочі програми обов'язкових та вибірковок ОК (<https://fizmat.sspu.edu.ua/dokumenty-kaf-inf>), які оприлюднені на сайті кафедри. Інформація про вибірковок ОК є у вільному доступі на сайті Університету (<https://sspu.edu.ua/universytet/edusci/kataloh-vybirkovykh-dystsyplin>). Аналіз робочих програм обов'язкових ОК засвідчив, що вони мають однакову структуру, містять результати навчання, критерії оцінювання результатів навчання, розподіл балів, шкалу оцінювання (національну та ECTS). Структура робочих програм ОК визначена у

«Рекомендаціях з навчально-методичного забезпечення...» (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/rekomendaciyi_gp_83065.pdf). З термінами проведення аудиторних занять можна ознайомитися за допомогою електронного розкладу занять (<https://sspu.edu.ua/schedule/>) та мобільного додатку. Про зміст освітніх компонентів, критерії їх оцінювання здобувачі вищої освіти дізнаються на першому занятті. Крім того, додаткову інформацію щодо організації освітнього процесу, термінів складання контрольних заходів тощо здобувачі вищої освіти можуть дізнатися у будь-який час у викладачів завдяки добре налагодженій комунікації серед усіх учасників освітнього процесу, що було з'ясовано під час зустрічі зі здобувачами та викладачами.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

На даній ОП забезпечується поєднання навчання та дослідження, що реалізується через: участь здобувачів освіти у наукових заходах різного рівня; публікацію статей; участь у конкурсах студентських наукових робіт; написання кваліфікаційної роботи тощо. Кафедра інформатики є організатором декількох міжнародних науково-практичних конференцій (<https://fizmat.sspu.edu.ua/proiektu-kafedry>), де студенти мають можливість взяти участь та оприлюднити результати власних наукових здобутків. Крім того, ЕГ було надано підтвердження участі здобувачів освіти у міжнародних та всеукраїнських конференціях як в Україні, так і поза її межами (список завантажено у Систему, п. 1.8). У «Положенні про кваліфікаційну роботу...» (<https://bit.ly/3o22aBI>) зазначено про необхідність апробації результатів кваліфікаційної роботи у вигляді статей, виступів на конференціях тощо). Наявність статей або тез, участь у конференціях є одним із критеріїв оцінювання кваліфікаційної роботи. Під час резервної зустрічі заступник декана з наукової роботи Ю. Хворостін зазначив, що здобувачі вищої освіти обов'язково приймають участь у написанні публікацій та участі у конференціях. У межах вивчення ОК9 написання тез або виступ на конференції зараховується як поточна оцінка, що було підтверджено під час зустрічі з академічним персоналом (С. Петренко). В окремих здобувачів вищої освіти (М. Ostroha, A. Voitenko, O. Karpenko) є публікації у виданнях, що індексуються у міжнародній базі даних Scopus (перелік статей завантажений у Систему, п. 2.2). Окремі наукові дослідження здобувачів освіти подаються на конкурси студентських наукових робіт. Переможцями конкурсу студентських наукових робіт стали Д. Троценко у 2021 році (<https://bit.ly/3kt5bZU>), В. Макарова у 2018 р. (<https://bit.ly/2ZmfoPI>), А. Кузьменко у 2017 р. (<https://bit.ly/3kx2TsM>). На кафедрі інформатики працює наукова лабораторія «Використання інформаційних технологій в освіті» (<https://vito.sspu.edu.ua/>), метою якої є залучення здобувачів освіти до наукової діяльності, проведення науково-практичних заходів тощо. Лабораторія є співорганізатором Сумського обласного конкурсу з комп'ютерної графіки «Розфарбуй життя» (<https://vito.sspu.edu.ua/rozfarbuy-zhittya-peremozhtsi/>). Крім того, інтеграція навчання та досліджень реалізована в окремих освітніх компонентах: ОК3 містить тему «Академічна доброчесність. Нормативно-правове забезпечення, вимоги, відповідальність», ОК10 стосується методології наукового дослідження в галузі методики навчання інформатики.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Перегляд та оновлення змісту ОК здійснюється у відповідності до «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти» (<https://bit.ly/3CCjql5>) та «Рекомендацій з навчально-методичного забезпечення...» (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/rekomendaciyi_gp_83065.pdf). Оновлення змісту освітніх компонентів відбувається на початку навчального року з урахуванням: сучасних фахових наукових публікацій; пропозицій стейкхолдерів; досвіду викладачів, отриманого під час стажування; результатів науково-дослідної діяльності викладачів кафедри. Зустріч зі стейкхолдерами засвідчила їх залучення до перегляду проєктів ОП, можливості внести на розгляд пропозиції щодо модернізації її змісту. Зміст ОК оновлюється та затверджується на засіданні кафедри інформатики (протокол №11 від 29.06.2021). Прикладом може слугувати ОК «Цифрові технології» за редакцією 2020 року та оновлена ОК «Цифрові технології в освіті» за редакцією 2021 року. Окрім того, НПП оновлюють список використаних джерел. Наприклад, перелік додаткової літератури ОК5 містить посилання на наукові статті 2021 року. Однак, в окремих ОК (ОК1, ОК8) в основній літературі присутній застарілий список використаних джерел, який потребує оновлення.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності Університету відбувається у відповідності до Стратегії інтернаціоналізації (<https://sspu.edu.ua/universitytet/mizhar-diyalnist/mizhнародne-spirovitnytstvo>), Положення про академічну мобільність (<https://cutt.ly/WWwPc31>). Університет підписав 36 двосторонніх угод із закордонними партнерами. На сайті Університету у розділі «Міжнародне співробітництво» опублікована інформація про відділ міжнародних зв'язків, план роботи відділу, міжнародні освітні проєкти, міжнародні грантові проєкти. Зокрема, СумДПУ імені А. С. Макаренка Університет бере участь у проєкті Еразмус+ Модуль Жан Моне «Європеїзація докторських програм у галузі освіти на засадах інтердисциплінарного та інклюзивного підходів» (<https://jmm.sspu.edu.ua/>). Викладачі

кафедри інформатики накопичують закордонний досвід під час проходження міжнародного стажування. Н. Дегтярьова пройшла стажування в Університеті економіки (Краків, Польща), Університеті менеджменту (Варна, Болгарія). О. Семеніхіна проходила стажування в Польщі, Італії, Хорватії. В. Шамоля, О. Удовиченко пройшли стажування у Польщі та ін. ЕГ були надані скан-копії сертифікатів про міжнародне стажування окремих викладачів. Також викладачі публікуються у виданнях, що індексуються у Scopus/Wos. Викладачі та здобувачі вищої освіти беруть участь у міжнародних конференціях (наприклад, VIII Scientific and Practical Conference, II International scientific conference «Modernization of the educational system: world trends and national peculiarities», VIII International scientific and practical conference “Modern problems in science”, IV International scientific and practical conference “Topical issues of the development of modern science” та ін.), проєктах «Вивчай та розрізняй: інформедійна грамотність» та «Медіавчительський кампус», що було з'ясовано під час зустрічі з керівництвом ЗВО та резервної зустрічі. В Університеті є практика щодо залучення здобувачів вищої освіти до програми міжнародної академічної мобільності. Під час зустрічі з випускниками та здобувачами вищої освіти було виявлено, що їм повідомляли інформацію про різноманітні міжнародні програми, але вони за певних причин не мали змоги брати в них участь.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

В університеті створено достатні умови для навчання та самореалізації особистості на засадах студентоцентрованого підходу та принципах академічної свободи, зокрема й під час організації дистанційної форми навчання з використанням різноманітних засобів зв'язку. Здобувачам надається доступна та зрозуміла інформація щодо змісту освітніх компонентів, критеріїв оцінювання різних видів діяльності тощо. Здобувачі освіти беруть участь у міжнародних проєктах, є призерами всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт, публікуються у журналах, що індексуються реферативними базами даних Scopus/Wos.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

У матриці відповідності для всіх обов'язкових компонентів зазначені однакові методи навчання, хоча викладачі застосовують різноманітні активні методи навчання. Тому рекомендуємо оновити методи навчання у відповідності до змісту ОК Здобувачі вищої освіти за даною ОП не приймають участь у міжнародній академічній мобільності. Тому ЕГ рекомендує активізувати роботу щодо залучення здобувачів до участі у міжнародних програм академічної мобільності

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Навчання і викладання за освітньою програмою Середня освіта (Інформатика) другого (магістерського) рівня вищої освіти загалом відповідають визначеному Критерію 4. Зазначені вище недоліки можуть бути усунуті упродовж реалізації освітньої програми. Критерій 4 оцінюємо як такий, що має рівень відповідності В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти перевіряються у відповідності до “Положення про організацію освітнього процесу...” (<https://bit.ly/3zCA9mo>) за допомогою підсумкового та поточного контролю, а також підсумкової атестації (п. 4.7). Згідно “Положення про порядок оцінювання знань студентів...” (<https://bit.ly/3lWmWQE>, п. 2.4.) за додаткові види навчальних робіт можуть нараховуватися додаткові бали з навчальної дисципліни. Під час резервної зустрічі Н. Дегтярьова зазначила, що здобувачі вищої освіти заохочуються до неформальної освіти у вигляді додаткових балів до поточних оцінок або самостійної роботи. Наприклад, під час викладання ОК 13 вона пропонує здобувачам освіти пройти онлайн курс «Наука повсякденного мислення». Формою підсумкового контролю може бути або диференційований залік або іспит. З формами поточного контролю, критеріями оцінювання контрольних заходів з окремих обов'язкових ОК можна ознаямитися

у робочих програмах, доступних на сайті кафедри інформатики (<https://fizmat.sspu.edu.ua/dokumenty-kaf-inf>). Водночас, у силабусах вибіркових дисциплін, що представлені на сайті університету (<https://sspu.edu.ua/universytet/edusci/kataloh-vybirkovykh-dystsyplin>), відсутні форми контрольних заходів та критерії оцінювання результатів навчання. Оцінювання виробничої (педагогічної) практики в закладах загальної середньої освіти, яку проходять здобувачі вищої освіти даної ОП, є комплексним та передбачає оцінювання окремих видів діяльності (<https://bit.ly/3lMbcQM>). Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти здійснюється через захист кваліфікаційної роботи. Порядок підготовки, захисту кваліфікаційної роботи відображено у «Положенні про кваліфікаційну роботу...» (<https://bit.ly/3o22aVI>). Із формами контрольних заходів та критеріями їх оцінювання студенти ознайомлюються на початку семестру, коли викладач розповідає про особливості дисципліни та її зміст. У відповідності до принципів академічної свободи В. Шамо́ня на першому занятті показує перелік лекційних та лабораторних занять, бали, які можна отримати. Із термінами проведення контрольних заходів здобувачі освіти ознайомлюються за допомогою розкладу (<https://sspu.edu.ua/schedule/>). Для здобувачів освіти, які навчаються за індивідуальним графіком, навчальні теми та терміни їх здачі прописані в індивідуальному плані. З освітніми компонентами, формою контрольних заходів, викладачем, який викладає ці дисципліни, поточною успішністю, пропусками та іншою інформацією здобувачі освіти можуть ознайомитися у своєму особистому кабінеті. Інтерфейс персонального кабінету здобувача освіти був показаний ЕГ під час резервної зустрічі. Позитивною практикою можна вважати застосування мобільного додатку, який містить електронний розклад та дозволяє у будь-який момент дізнатися терміни проведення занять, контрольних заходів тощо. Зручність та корисність мобільного додатку підтвердили здобувачі освіти Р. Момот та Д. Носаченко.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт другого рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Інформатика) відсутній. Атестація здобувачів освіти за ОП Середня освіта (Інформатика) здійснюється у вигляді захисту кваліфікаційної роботи.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Оцінювання навчальних досягнень студентів базується на кредитній основі побудови освітнього процесу за 100 бальною школою згідно «Положення про порядок оцінювання знань студентів...» (<https://bit.ly/3lWmWQE>). У документі зазначено, що у випадку диференційованого заліку здобувач освіти може максимально набрати 100 балів під час поточного контролю. Якщо контрольним заходом окремого ОК є залік, то здобувач може отримати до 75 балів за поточні оцінки та 25 балів за підсумковий контроль. У робочих програмах ОК, доступних на сайті кафедри інформатики (<https://fizmat.sspu.edu.ua/dokumenty-kaf-inf>), здобувачі освіти можуть ознайомитися із критеріями оцінювання навчальних досягнень студента, розподілом балів за поточний контроль та самостійну роботу шкалою оцінювання та засобами діагностики. Поточні оцінки відображаються в електронному журналі та у системі Moodle. Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у відповідності до «Положення про кваліфікаційну роботу...» (<https://bit.ly/3o22aVI>). У даному документі відображено процедура та порядок захисту кваліфікаційної роботи, критерії оцінювання тощо. Повторне проходження підсумкових контрольних заходів регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу...» (<https://bit.ly/3zCA9mo>, п. 4.7.2). Здобувач має право двічі перескласти освітній компонент – один раз викладачу, другий апеляційній комісії. Під час зустрічі зі здобувачами освіти було виявлено, що вони ознайомлені з процедурою перескладання контрольних заходів. Оскарження результатів контрольних заходів здійснюється у відповідності до «Положення про апеляцію результатів навчання здобувачів вищої освіти...» (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/apelyaciyi_68f4b.pdf) та «Положення про апеляційну комісію...» (<https://bit.ly/39xP5Ig>). Під час резервної зустрічі було з'ясовано, що випадків подачі апеляції на результати контрольних заходів на даній ОП не було. Зазначені нормативні документи знаходяться у вільному доступі на сайті Університету (<https://sspu.edu.ua/reiestr-osnovnoi-normativnoi-bazy>).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У СумДПУ імені А. С. Макаренка дотримання принципів академічної доброчесності регулюється низкою документів: Кодекс академічної доброчесності (<https://bit.ly/3kCeoPw>), «Положення про систему забезпечення академічної доброчесності...» (<https://bit.ly/3zwnJg9>). У цих документах зазначена політика академічної доброчесності Університету, визначені види відповідальності за порушення академічної доброчесності, види заходів щодо дотримання академічної доброчесності. Здобувачі вищої освіти ознайомлені з Положенням, розуміють важливість перевірки наукових робіт на наявність текстових збігів, приймали участь у тренінгу з академічної доброчесності, що

було підтверджено під час зустрічі. Моніторинг дотримання принципів академічної доброчесності спільнотою Університету здійснює Комісія з питань етики та академічної доброчесності (<https://bit.ly/3AzKlBm>). На сторінці Університету у розділі «Академічна доброчесність» (<https://sspu.edu.ua/universytet/edusci/ad>) представлена інформація про засідання Комісії, корисні ресурси щодо академічної доброчесності, внутрішні нормативні документи. У Кодексі академічної доброчесності визначено порядок перевірки робіт (кваліфікаційних робіт, статей та ін.) на плагіат співробітникам Наукової бібліотеки Університету, що було підтверджено під час зустрічі з допоміжним персоналом. У «Положенні про кваліфікаційну роботу...» (<https://bit.ly/3o22aVI>) визначено алгоритм забезпечення перевірки кваліфікаційної роботи на плагіат. У якості програмних заходів для перевірки текстів на наявність текстових запозичень в Університеті використовуються сервіси StrikePlagiarism.com та www.plagiat.pl. ЕГ були надані підтвердження заслуховування результатів перевірки кваліфікаційних робіт на плагіат. Популяризація академічної доброчесності в Університеті здійснюється через проведення низки заходів, зокрема вебінар-дискусія «Академічна доброчесність – тренд сучасної освіти» (<https://bit.ly/3AJcJxq>), вебінар на тему «Академічна доброчесність в написанні кваліфікаційних робіт» (<https://bit.ly/3Az6fRw>). Питання академічної доброчесності розглядаються у межах окремих ОК. Наприклад, ОК 10 «Методологія наукового дослідження в галузі методики навчання інформатики» містить огляд спеціалізованого ПЗ для перевірки текстів на збіги. Серед здобувачів освіти проводяться опитування щодо дотримання академічної доброчесності на рівні Університету (<https://sspu.edu.ua/opytuvalnyku>) та кафедри (<https://bit.ly/39uKFlI>). Результати опитування оприлюднені на сайті кафедри інформатики (<https://bit.ly/2Zi2bat>). Кожного року в Університеті відбувається декада академічної доброчесності. У вільному доступі є плани заходів проведення декади академічної доброчесності у 2020 (<https://bit.ly/3nRUiD1>) та 2021 (<https://bit.ly/3CMAccO>) роках. В університеті створена студентська група «Агенти якості» (<https://sspu.edu.ua/studentska-fokus-hrupa-ahenty-iakosti>), яка займається питаннями академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми проведення контрольних заходів та критерії їх оцінювання є зрозумілими, оприлюднюються у відповідних положеннях, робочих програмах. Для інформування здобувачів освіти щодо перебігу освітнього процесу та їх успішності застосовується мобільний додаток, електронний журнал та особистий кабінет користувача. Процедури оскарження результатів та їх повторного проходження відображені у відповідних положеннях, доступних на сайті Університету. Позитивною практикою в університеті є започаткування проекту «Агенти якості», який дозволяє залучити здобувачів освіти до підвищення якості освітнього процесу та популяризації академічної доброчесності. З метою популяризації принципів академічної доброчесності в Університеті щорічно відбувається декада академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

У силабусах вибіркового дисциплін відсутні форми контрольних заходів та критерії оцінювання результатів навчання. ЕГ рекомендує у силабусах вибіркового ОК відображати форми контрольних заходів

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Форми, процедури проведення контрольних заходів загалом відповідають Критерію 5. Виявлені недоліки суттєво не впливають на якість освітньої програми. Критерій 5 оцінюємо як такий, що має рівень відповідності В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Інформація про академічну та професійну кваліфікацію викладачів доступна на сайті кафедри (<https://fizmat.sspu.edu.ua/vikladachi-kaf-inf>). Аналіз зведеної інформації про викладачів (Таблиця 2), а також сайту кафедри засвідчив, що майже всі НПП, задіяні в реалізації ОП, мають відповідну базу освіти та підвищення

кваліфікації, науковий ступінь доктора/кандидата наук та вчене звання професора/доцента. Під час резервної зустрічі О. Семеніхіна зазначила, що викладачі кафедри інформатики заохочуються до міжнародного стажування, а також підвищення власної кваліфікації за допомогою освітніх ресурсів, зокрема Prometheus. Аналіз профілів викладачів в Гугл Академії виявив, що вони активно займаються науковою діяльністю, мають кількість посилань від 15 до 970, h-індекс – від 2 до 17. Окремі викладачі (М. Бойченко, О. Удовиченко, І. Щербакова, О. Семеніхіна та ін.) мають профілі в Web Of Science та Scopus. Тематика публікацій відповідає напрямку професійної діяльності викладачів. Викладачі кафедри входять до редакційної колегії фахового журналу «Фізико-математична освіта» (<https://fmo-journal.org/index.php/fmo/edboard>). Водночас, С. Петренка спостерігається незначна кількість публікацій у Гугл Академії за останні п'ять років, хоча з таблиці 2 звіту про самоаналіз такі публікації присутні. Також у С. Петренка підвищення кваліфікації частково відповідає тематиці дисципліни, яку він викладає.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Згідно «Положення про систему внутрішнього забезпечення...» (<https://bit.ly/3CCjql5>), ступінь розробленості нормативного забезпечення, що регламентує конкурсний відбір, а також ступінь прозорості і чесності процедур зарахування на роботу та умов зайнятості, є одним з показників для визначення рівня системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності. В Університеті добір викладачів на вакантні посади та укладання з ними трудових договорів здійснюється згідно до «Порядку проведення конкурсного відбору...» (<https://bit.ly/3tXMjW5>). На сторінці «Інформація про вакантні посади та проведення конкурсу» (<https://bit.ly/3kyoG5g>) доступна інформація про вакансії, накази про оголошення конкурсу, оголошення конкурсу у ЗМІ, нормативно-правова база. Згідно Положення, оголошення про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад НПП оприлюднюється на сайті університету та засобах масової інформації (<https://bit.ly/39w8ARh>). Претенденти на вакантні посади повинні надати ученому секретарю перелік наукових праць, документи про підвищення кваліфікації, копії документів про освіту, вчене звання, вчений ступінь та ін. Також враховується відповідність Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності (не менше 4 досягнень у професійній діяльності, визначених у 38 пункті Ліцензійних умов). Підтвердження у вигляді надає завідувач кафедри. Необхідність відповідності ліцензійним умовам була підтверджена під час зустрічі з адміністративним персоналом. Також було виявлено, що при переобранні НПП на вакантну посаду працівник звітує про виконання попередніх умов контракту. Невиконання контрактних зобов'язань може бути причиною для відмови у подальшому працевлаштуванні.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЕГ виявила, що роботодавці активно долучаються до організації освітнього процесу, на рівні обговорення ОП, організації виробничої практики здобувачів освіти, участі у конкурсах студентських наукових робіт. В університеті існує експертна рада стейкхолдерів. Кафедра інформатики залучає стейкхолдерів до обговорення змісту ОП (<https://bit.ly/2W7xVOu>), (<https://bit.ly/3EKqOgc>). EG були надані витяги з протоколів, де розглядалися результати спілкування зі стейкхолдерами (завантажені у Систему). Під час зустрічі зі стейкхолдерами вони підтвердили тісну співпрацю з викладачами кафедри інформатики. Директор школи Т. Папушенко підтвердила факт надсилання проекту освітньої програми, врахування її побажань щодо вибірових дисциплін. Представники закладів вищої освіти В.Прошкін та Н. Пономарьова, представник ІТ-компанії Д. Безуглий також підтвердили активну співпрацю, свою залученість до перегляду освітньої програми. На сайті кафедри інформатики у розділі «Документація кафедри» (<https://fizmat.sspu.edu.ua/dokumenty-kaf-inf>) викладені рецензії на освітню програму. На фізико-математичному університеті відбувалися науково-методичні сесії у рамках фізико-математичного фестивалю «Актуальні питання фізико-математичної освіти» (<https://fizmat.sspu.edu.ua/nauka/festyval>), куди запрошувалися вчителі фізики, математики, інформатики.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Залучення викладачів закладів освіти до реалізації ОП відбувається на основі укладених договорів про співпрацю (були надані електронні версії угод з печатками та завантажені в Систему, п. 1.10). Під час зустрічі зі стейкхолдерами Д. Безуглий підтвердив, що його запрошували до передачі досвіду роботи в ІТ-сфері здобувачам вищої освіти. У квітні 2021 року для здобувачів вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Інформатика) була проведена лекція з медичної інформатики. Лекцію провела представник медичного коледжу Н. Тутова (<https://bit.ly/3i2aRIt>). У вересні була проведена відкрита лекція з директором школи №23 Н.Педяш (<https://bit.ly/3o36Bws>). Під час зустрічі зі стейкхолдерами вони підтвердили високий рівень фахової підготовки здобувачів ОП Середня освіта (Інформатика).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У відповідності до «Порядку підвищення кваліфікації...» (<https://bit.ly/3u5Fq4Z>), науково-педагогічні працівники повинні постійно підвищувати свою кваліфікацію. Для цього вони можуть приймати участь у програмах підвищення кваліфікації, стажуванні, брати участь у семінарах, тренінгах, конференціях тощо. Під час зустрічі з керівництвом ЗВО перший проректор Л. Пшенична зазначила, що кожний викладач повинен пройти підвищення кваліфікації у кількості 180 годин за 5 років. На сайті Університету у рубриці «Підвищення кваліфікації» (<https://sspu.edu.ua/universytet/edusci/pidvyshchennia-kvalifikatsii>) у вільному доступі представлена інформація про програми підвищення кваліфікації, результати підвищення кваліфікації за 2020-2021 роки, зразки договорів та заяв на підвищення кваліфікації. Аналіз зведеної таблиці про викладачів (Таблиця 2), а також відповіді фокус групи під час резервної зустрічі підтвердив наявність різних видів підвищення кваліфікації, у тому числі закордонного: Н. Зленко, О. Удовиченко (Польща), Н. Дегтярьова (Болгарія, Польща), О. Семеніхіна (Хорватія) та ін.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У СумДПУ імені А. С. Макаренка діє система матеріально та нематеріального заохочення викладачів. У Колективному договорі (<https://bit.ly/3CEVs6r>) відображено «Положення про преміювання...» (додаток 3), «Положення про встановлення надбавок і доплат працівникам університету» (додаток 4) та ін. До нематеріального стимулювання розвитку педагогічної та наукової майстерності викладачів відноситься Дошка пошани (<https://bit.ly/3CCNL3e>), почесний знак «За видатні заслуги перед колективом університету» (<https://bit.ly/3uonadl>), почесні звання (<https://bit.ly/2W8ebKD>). Преміювання науково-педагогічних працівників здійснюється у відповідності до «Положення про преміювання» (<https://bit.ly/3ABiYTU>). В Університеті запроваджена Рейтингова система оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників (<https://goo.su/2hIA>). На офіційному сайті Університету у рубриці «Рейтинги. Система заохочень» розташовані консолідовані рейтинги викладачів, кафедри, структурних підрозділів з 2018-2019 та 2019-2020 н.р. Під час резервної зустрічі заступник декана з наукової роботи Ю. Хворостін зазначив, що стимулювання наукової активності викладачів відбувається шляхом виконання контрактних зобов'язань. Є різні види матеріального заохочення: відшкодування коштів на публікацію статей Scopus; за результатами рейтингування перші 20% викладачів отримують надбавку до заробітної плати. Під час розмови О. Семеніхіна, О. Удовиченко, М. Бойченко підтвердили, що вони отримували матеріальне заохочення за результатами рейтингу.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Професійна та академічна кваліфікація науково-педагогічних співробітників відповідає ОК, які викладаються на освітній програмі. Наукова діяльність викладачів відповідає тематиці дисциплін, які вони викладають. Заклад вищої освіти застосовує різні способи матеріального та нематеріального стимулювання професійної та академічної активності викладачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

В окремих викладачів (С. Петренко) не заповнений профіль в Гугл Академії. Рекомендується С. Петренку оновити свій профіль в Гугл Академії та додати до нього фахові публікації за останні роки

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ЕГ констатує, що вимоги до Критерію 6 загалом дотримано. ЗВО сприяє підвищенню академічної та професійної кваліфікації викладачів, запровадив різні види стимулювання їх викладацької майстерності та наукової діяльності. Виявлені недоліки суттєво не впливають на якість освітньої програми та можуть бути усунуті впродовж реалізації освітньої програми. Критерій 6 оцінюємо як такий, що має рівень відповідності В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ пересвідчилася в тому, що матеріально-технічна база Університету та фізико-математичного факультету здатна забезпечити якісну підготовку майбутніх фахівців, які навчаються за ОП Середня освіта (Інформатика). В Університеті комп'ютери підключені до локальної мережі, мають доступ до мережі Інтернет за допомогою оптоволоконних ліній передачі даних. Усі підрозділи університету мають електронні поштові скриньки в корпоративному домені sspu.edu.ua. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу забезпечується функціонуванням Наукової бібліотеки, яка має читальний зал з безкоштовним інтернетом. Крім того, всі зареєстровані користувачі мають безкоштовний доступ до баз даних Scopus та Web of Science (<https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/zvit-rectora-2019.pdf>). На фізико-математичному факультеті діє структурний підрозділ бібліотеки (<https://fizmat.sspu.edu.ua/servisy/biblioteka-fizmatu>), що зорієнтований на підготовку здобувачів вищої освіти за даною ОП. У плані роботи СумДПУ імені А.С. Макаренка на 2021-2022 н.р. (<https://bit.ly/39zafWd>) (п. 11.2.) передбачено отримання нової комп'ютерної техніки, встановлення мультимедійних систем, обробку відповідних заявок. Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ були продемонстровані сучасні лекційні аудиторії, мультимедійні проектори та маркерні дошки, комп'ютерні класи, під'єднані до мережі Інтернет. Керівництвом Університету для забезпечення якісної підготовки здобувачів освіти ОП Середня освіта (Інформатика) було придбано 10 сучасних комп'ютерів, які ЕГ побачила під час огляду матеріально-технічної бази. Здобувачі освіти мають можливість вільно користуватися відремонтованими аудиторіями, сучасним апаратним та ліцензійним програмним забезпеченням. В Університеті працює спорткомплекс, є басейн, гімнастичні зали, зали для секційних занять, що було підтверджено під час огляду матеріально-технічної бази. Здобувачі освіти мають можливість пообідати у їдальні та буфеті. Для викладачів на кафедрі створені достатні умови для комфортної роботи.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

У СумДПУ імені А.С. Макаренка існують сприятливі умови для освітнього процесу: зручні аудиторії, широкий перелік наукових лабораторій (<https://fizmat.sspu.edu.ua/nauka/naukovi-laboratorii>), спортивні секції, безоплатний доступ до ресурсів Наукової бібліотеки (<https://library.sspu.edu.ua/>). Слід зазначити, що Наукова бібліотека виконує декілька платних послуг (<https://library.sspu.edu.ua/platni-poslugy/>), зокрема підготовку бібліографічної довідки, виготовлення дублікату читацького квитка тощо. Усю необхідну інформацію стосовно діяльності Університету, інфраструктури, освітнього процесу тощо здобувачі вищої освіти та викладачі можуть отримати на офіційному сайті ЗВО <https://sspu.edu.ua/> та фізико-математичного факультету (<https://fizmat.sspu.edu.ua/>). Під час зустрічей викладачі та здобувачі освіти підтвердили факт, що в навчальних корпусах є постійний безоплатний доступ до Wi-Fi.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Огляд МТБ засвідчив, що в навчальних аудиторіях та гуртожитку встановлені вогнегасники, дезінфікуючі засоби. Викладачі та здобувачі вищої освіти проходять техніку безпеки. Для здобувачів освіти є спеціальне місце для відпочинку, що можна вважати позитивною практикою. Освітнє середовище університету є безпечним для життя і здоров'я усіх учасників освітнього процесу. В університеті функціонує ряд структур, які забезпечують безпечне навчання та перебування у стінах Університету: відділ охорони здоров'я, відділ охорони праці, відділ соціальної та культурно-масової роботи (<https://sspu.edu.ua/viddil-sotsialnoi-ta-kulturno-masovoi-roboty>). Як зазначено у відомостях про самооцінювання, і це підтверджено під час зустрічей, в університеті функціонує психологічна служба (<https://sspu.edu.ua/universytet/pro-universytet/psychologichna-sluzhba>), куди можуть звернутись усі учасники освітнього процесу за ОП. Періодично служба проводить анонімні онлайн тести (<https://bit.ly/3izUHOQ>) з метою надання рекомендації з відновлення психологічного здоров'я. З метою визначення рівня задоволеності освітнім процесом та середовищем серед здобувачів ОП проводяться опитування, доступні на сайті кафедри інформатики (<https://fizmat.sspu.edu.ua/infostud-inf>). Результати опитування обговорюються на засіданнях кафедри (наприклад, протокол №5 від 29.12.2020, витяг з протоколу завантажено у Систему, п. 1.5).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Заклад вищої освіти забезпечує належну підтримку здобувачів освіти, що навчаються за даною ОП. Освітня, інформаційна підтримка здійснюється через систему Moodle, яка містить навчальні матеріали; спілкування з викладачами під час консультацій та у процесі позааудиторної роботи за допомогою різноманітних засобів зв'язку; через сайт кафедри, де розташовані робочі програми обов'язкових та вибіркових ОК, сайт Університету, де у вільному доступі розташована внутрішня нормативна документація. Графік консультацій викладачів є у вільному доступі на сайті факультету (<https://fizmat.sspu.edu.ua/info-stud-inf>). Під час зустрічі із здобувачами освіти було

зазначено, що консультативно-організаційну допомогу здобувачів вищої освіти здійснює куратор академічної групи. Соціальна підтримка здійснюється через відповідні служби Університету, зокрема психологічну службу (<https://sspu.edu.ua/universitytet/pro-universitytet/psychologichna-sluzhba>). Крім того, здобувачі освіти можуть звернути із будь-яким питанням до органів місцевого самоврядування Університету (<https://sspu.edu.ua/universitytet/pro-universitytet/studentske-samovriaduvannia>) та фізико-математичного факультету (<https://fizmat.sspu.edu.ua/homepage/samovriaduvannia>). Як зазначив декан фізико-математичного факультету, деканат сприяє розвитку здобувачів вищої освіти, залучає їх до активної суспільної діяльності в стінах Університету. Для цього була створена студентська алея слави, для роботи студентського самоврядування була виділена окрема аудиторія, кожного року проводиться день фізико-математичного факультету, до святкування якого залучаються здобувачі освіти даної ОП. В цьому році буде організований ярмарок професій. Наявність алеї слави та кімнати студентського самоврядування була підтверджена під час огляду МТБ.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Для забезпечення належних умов для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами в університеті були розроблені відповідні положення, зокрема «Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з особливими освітніми потребами...» (<https://bit.ly/3lYY2jm>), «Порядок навчання та супровід осіб з особливими потребами» (<https://bit.ly/3o4mClz>), «Положення про науково-дослідну лабораторію проблем інклюзивної освіти» (https://sspu.edu.ua/images/2021/docs/nauka/bondarenko_1adf2.pdf). Під час огляду матеріально-технічної бази було з'ясовано, що для забезпечення комфортного перебування здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами на факультеті встановлені пандуси. Зараз на даній ОП здобувачі освіти з особливими освітніми потребами не навчаються.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Процедури та правила вирішення конфліктних ситуацій регламентовані деякими внутрішніми положеннями Університету, зокрема «Положення про розгляд скарг та звернень громадян» (<https://bit.ly/3kBlIDu>) На факультеті встановлена скринька довіри. Як зазначив декан фізико-математичного факультету М. Каленик, скриньку щодня перевіряють. В основному там виявляються пропозиції, скарг виявлено не було. З 1 вересня 2020 р. в Університеті працює уповноважена особа з питань запобігання та протидії корупції. На сайті університету у рубриці «Запобігання та протидія корупції» (<https://bit.ly/3kEwQae>) один раз на рік здійснюється опитування щодо моніторингу та оцінки рівня корупції та оприлюднюються результати опитування (<https://bit.ly/3zEKPVI>). Згідно отриманих результатів, 86,6% респондентів вважають корупцію злочином, при цьому 81% респондентів зазначили, що їм не доводилось приймати участь у проявах корупції. Також у цьому розділі опублікований план заходів на 2021-2022 н.р., надаються телефони «гарячої лінії», «гарячої лінії НАЗК».

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Університет та фізико-математичний факультет має потужну матеріально-технічну базу для підготовки здобувачів освіти другого (магістерського) рівня за ОП Середня освіта (Інформатика). В університеті діють різноманітні служби психологічної підтримки, розвинута інфраструктура для забезпечення освітнього процесу, наявний локальний студентський простір, для здобувачів освіти є спеціальне місце для відпочинку, що можна вважати позитивною практикою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Згідно з результатами опитування щодо моніторингу рівня корупції, 13,4% респондентів не вважають корупцію злочином. Тому ЕГ група рекомендує підвищити кількість заходів ознайомчого характеру, направлених на протидію корупції. До платних послуг наукової бібліотеки відноситься визначення індексу УДК. ЕГ рекомендує забезпечити можливість зробити зазначену послугу безкоштовною.

Рівень відповідності Критерію 7.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Під час експертизи було встановлено, що Університет забезпечує викладачів та здобувачів вищої освіти даної ОП всіма необхідними умовами для комфортного навчання, фізичного та психічного здоров'я (безоплатний доступ до Інтернет, спортивний комплекс, психологічна служба тощо). Існують чіткі процедури та служби для вирішення конфліктних ситуацій. Здійснюється інформаційна, соціальна, організаційна підтримка з боку деканату, органів студентського самоврядування, структурних підрозділів Університету. Виявлені недоліки є незначними та не впливають на якість реалізації ОП. Критерій 7 оцінюємо як такий, що має рівень відповідності В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП у СумДПУ імені А.С.Макаренка регулюється низкою положень: «Положенням про організацію освітнього процесу у СумДПУ імені А. С. Макаренка» (<http://surl.li/mcqe>); «Положення про освітні програми у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка» (<http://surl.li/mcev>); «Положення про комісію із забезпечення якості вищої освіти СумДПУ імені А.С. Макаренка» (<http://surl.li/ahevtr>); «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у СумДПУ імені А.С. Макаренка» (<http://surl.li/ahevu>), що розміщені у відкритому доступі на сайті СумДПУ. У положеннях вказано 2 основні підстави для зміни та/або закриття ОП, до яких належать: 1) зміни нормативних документів, які регулюють питання змісту освіти за відповідним рівнем та/або спеціальністю, у тому числі прийняття освітніх і професійних стандартів; 2) результати моніторингу ОП. Моніторинг полягає як у вивченні потреб ринку праці, так і у отриманні зворотного зв'язку від стейкхолдерів. Моніторинг здійснюється на локальному та загальноуніверситетському рівнях. Локальний моніторинг здійснюють НПП профільних кафедр. Відповідальність за організацію та проведення локального моніторингу ОП покладається на її гаранта. Результати локального моніторингу не рідше ніж раз на рік обговорюються на науково-методичній комісії і вчентій раді відповідного структурного підрозділу. Звіти із локального моніторингу подаються до центру забезпечення якості вищої освіти. Організація та здійснення загальноуніверситетського моніторингу, метою якого є узагальнення та поширення кращих практик у межах Університету, своєчасне виявлення негативних тенденцій покладається на центр забезпечення якості вищої освіти Університету. На вкладці сайту ЗВО «Освітні програми» та на сайті кафедри наведено перелік освітніх програм та їх проєктів у редакції 2020 та 2021 років, що дає можливість переглянути внесені зміни та засвідчує наявність щорічного перегляду ОП. Встановлено, що останні перегляди ОП відбувалися на засіданнях кафедри інформатики, зокрема: включення до обов'язкових ОК дисципліну «Шкільний курс інформатики профільної школи» замість ОК «Вибрані питання сучасних інформаційних технологій» та врахування доцільності формування у випускників уявлень про чинні навчальні плани і робочі програми шкільного курсу інформатики старшої (профільної) школи (протокол № 5 від 29.12.2020 р.); уточнено програмні результати навчання та скориговано матриці відповідності відповідно до Професійного стандарту вчителя ЗЗСО та перенесення ОК «Комп'ютерна інфографіка в роботі вчителя» з блоку дисциплін «Цикл загальної підготовки» до блоку «Цикл професійної підготовки» (протокол №8 від 30.03.2021 р.); погодження усіх вищезазначених змін та доповнень, а тако рекомендація вчентій раді Університету затвердити ОП у новій редакції (протокол № 9 від 27.04.2021 р.).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Процедура врахування пропозицій здобувачів вищої освіти та студентського самоврядування щодо перегляду ОП і внесення до неї змін задля удосконалення освітнього процесу передбачена «Положенням про організацію освітнього процесу у СумДПУ імені А.С. Макаренка» (<http://surl.li/mcct>), п. 6.3.11 «Сатуту Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка» (<http://surl.li/rnqt>), «Положенням про студентське самоврядування в СумДПУ імені А.С. Макаренка» (<http://surl.li/mcck>). Здобувачі засвідчили, що свої пропозиції щодо удосконалення ОП та освітнього процесу вони можуть висловлювати НПП під час занять, завідувачу кафедри інформатики, гаранту ОП в усній формі або під час анонімного анкетування, результати якого передаються до Центру забезпечення якості вищої освіти. Матеріали анкетування узагальнюються і передаються для ознайомлення керівництву Університету, факультету з подальшим обговоренням на засіданнях кафедр, науково-методичної комісії, проєктних групах тощо. Крім того, до складу розробників ОП входить магістрантка II курсу Носаченко Дарія Сергіївна, яка в ході розмови підтвердила, що її пропозиція щодо доцільності введення освітнього компонента для опанування випускниками актуального шкільного курсу інформатики профільної школи була врахована (протокол №5 від 29.12.2020р. засідання кафедри інформатики). За результатами опитування студентів даної ОП (<http://surl.li/ahhqb>) виявлено, що вони задоволені загалом змістом ОП та передбаченими нею результатами навчання. У закладі діє студентська фокус-група «Агенти якості» (<http://surl.li/ahhpu>) через яку здобувачі можуть вносити побажання щодо змін у ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду ОП регламентується Положенням про раду роботодавців (<http://surl.li/ahgggb>). У закладі діє Експертна рада стейкхолдерів (Наказ №97 від 10.02.2020р «Про затвердження складу експертних рад стейкхолдерів за освітніми програмами https://fizmat.sspu.edu.ua/images/Steikholders/nakaz_rada_steik.pdf), яка співпрацює із гарантом та усіма розробниками ОП задля її покращення <https://fizmat.sspu.edu.ua/homepage/steikholders>. Підтвердженням участі роботодавців у перегляді ОП є: спілкування під час онлайн зустрічі ЕГ з роботодавцями; витяги з протоколів засідань кафедри інформатики; інформація про зустріч зі стейкхолдерами (в тому числі роботодавцями), яка розміщена на сайті кафедри (<http://surl.li/ahgkr>). Під час відеоконференції з роботодавцями, ЕГ переконалася в тому, що вони є активними учасниками процесу перегляду та оновлення ОП, зокрема, залучені до спільних науково-методичних конференцій, семінарів, засідань кафедр тощо. На запит ЕГ були надані витяги з протоколів засідань кафедри, де зафіксовані присутність та виступи роботодавців. Проаналізувавши протоколи засідань кафедри було встановлено, що дійсно такі представники роботодавців, як: Папушенко Т.О. (директор Стецьківської школи І-ІІІ ступенів), Зиміна Л.О. (вчитель інформатики КУ Сумської спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів №10 м. Суми), Руденко Ю.О. (к. пед. н., голова циклової комісії бухгалтерів, фінансів та інформаційних технологій, Сумський коледж економіки і торгівлі), Прошкін В.В. (д. пед. н., професор, професор кафедри комп'ютерних наук та математики Київського університету імені Бориса Грінченка), Пономарьова Н.О. (д. пед. н., професор, декан фізико-математичного факультету, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди) та ін. були присутніми на засіданнях кафедри інформатики та брали участь у обговоренні питань щодо удосконалення ОП (протоколи: №5 від 29.12.2020р., №8 від 30.03.2021р., №9 від 27.04.2021р.). Зокрема, витяг протоколу №8 засідання кафедри інформатики від 30.03.2021р. засвідчує процес врахування рекомендацій д. пед. н., професора Київського університету імені Б.Грінченка Прошкіна В.В. щодо внесення ОК «Комп'ютерна інфографіка в роботі вчителя» з блоку дисциплін «Цикл загальної підготовки» до блоку «Цикл професійної підготовки».

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У СумДПУ імені А.С. Макаренка діє Асоціація випускників, студентів та друзів, що регулюється відповідним положенням (<http://surl.li/ahher>), діяльність якої спрямована на вирішення наступних завдань: сприяння професійному зростанню випускників, створення умов для більш повної їх самореалізації у науковій, професійній, освітній та інших видах діяльності; інформаційний обмін між випускниками та НПП; налагодження співпраці із потенційними роботодавцями з метою подальшого працевлаштування та професійного розвитку випускників; сприяння поліпшенню змісту освіти, якості і ефективності підготовки фахівців тощо. Також діяльністю щодо аналізу кар'єрного шляху випускників займається Відділ працевлаштування, професійно-технічної освіти та додаткових платних послуг (<http://surl.li/ahhfh>). Заклад проводить онлайн-опитування випускників за для покращення ОП <https://sspu.edu.ua/anketa-vipusknika>. Практика збирання та поширення інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП здійснюється шляхом спілкування НПП кафедри та факультету з випускниками під час наукових заходів різного рівня, Днів факультету тощо. Крім того, під час інтерв'ювання випускників, гарант ОП, завідувача кафедри, було з'ясовано, що збирання інформації щодо працевлаштування випускників ОП здійснюється науково-педагогічними працівниками у процесі спілкування з випускниками в соціальних мережах, під час практики в школах, профорієнтаційної роботи в закладах освіти міста та області. Позитивною практикою є проведення таких заходів, як «Педагогічний фестиваль», Форум випускників «Ярмарок вакансій», зустрічі з потенційними роботодавцями.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ЗВО діє Центр забезпечення якості вищої освіти СумДПУ імені А.С. Макаренка, метою якого є реалізації стратегічних цілей розвитку Університету щодо підвищення якості вищої освіти та освітньої діяльності, забезпечення відповідності рівня якості освітніх послуг вимогам стейкхолдерів. Одним із завдань даного Центру є здійснення систематичного моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, а також моніторингу наявності ресурсів для організації освітнього процесу за кожною освітньою програмою та формування на цій основі рекомендацій щодо покращення усіх складових освітнього процесу (<http://surl.li/ahhid>). Задля покращення ОП ЗВО здійснює різного виду опитувальники (<http://surl.li/ahhij>). Результати проведеного моніторингу, комунікація гаранта ОП щодо її удосконалення зі стейкхолдерами є предметом постійного обговорення на кафедрі інформатики та у проектній групі. Під час зустрічей з різними фокус групами було з'ясовано, що їх зауваження та пропозиції щодо удосконалення ОП було враховано. Опитувальники студентів щодо якості освіти та їх результати висвітлено на сайті факультету (<http://surl.li/ahhko>). Крім того, з інтерв'ювання студентів, викладачів, адміністративного персоналу, представників роботодавців та інших стейкхолдерів, експертна група прийшла до висновку, що заклад вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки та їх усунення.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Зауваження попередньої акредитаційної експертизи (2017 року) були враховані під час перегляду та удосконалення ОП, а саме: викладачів даної ОП пройшли стажування в освітніх установах України та поза її межами; активізувалась діяльність НПП щодо друку статей у наукових виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus і Web of Science; удосконалено зміст варіативного блоку підготовки здобувачів вищої освіти та посилено їх прикладну спрямованість. Крім того, адміністрація ЗВО запевнила ЕГ у тому, що зауваження щодо акредитації інших ОП університетом враховуються та здійснюється вчасне на них реагування. При удосконаленні ОП бралися до уваги рекомендації та пропозиції, отримані під час акредитації споріднених освітніх програм.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час зустрічей з фокус-групами ЕГ переконалася, що підрозділи, які забезпечують функціонування внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти, працюють злагоджено та ефективно з урахуванням визначених завдань, а робота усієї академічної спільноти спрямована на створення навчального середовища, у якому зміст освітніх програм, можливості та засоби навчання відповідають цілям внутрішнього забезпечення якості освітнього процесу. У ЗВО діє Центр забезпечення якості вищої освіти СумДПУ імені А.С.Макаренка, який здійснює моніторинг якості освітнього процесу. На сайті Університету висвітлені результати опитувальників щодо якості викладання на ОП задля покращення освітньої діяльності (<http://surl.li/ahhnz>).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

До сильних сторін ОП відноситься наявність чітких процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, сформована система забезпечення якості вищої освіти в СумДПУ, розроблений механізм залучення до перегляду та оновлення ОП здобувачів, випускників, роботодавців. ЗВО має налагоджену процедуру моніторингу та аналізу інформації щодо вдосконалення ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Здобувачі вищої освіти даної ОП та органи студентського самоврядування є дещо пасивними у обговоренні змісту ОП та її удосконаленні. Тому ЕГ рекомендує активніше залучати здобувачів до перегляду ОП, висловлення пропозицій щодо її змісту.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Внутрішня система забезпечення якості освітньої програми спрямована на забезпечення якісного рівня освітнього процесу та ОП. Заклад вищої освіти дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм. Тому, враховуючи сильні сторони ОП та позитивні практики експертна група дійшла висновку, що ОП за цією програмою відповідають рівню В за Критерієм 8 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В СумДПУ імені А. С. Макаренка права та обов'язки відображені у низці положень, зокрема Статуті (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/statut_sumdpu_df175.pdf), Колективному договорі (https://sspu.edu.ua/media/attachments/2019/11/05/kolektivniy_dogovir_2019-2022.pdf), Правилами внутрішнього трудового розпорядку (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/pravila_vnutrishnogo_trudovogo_rozporiyadku_771fe.pdf), Кодексом академічної доброчесності (<https://bit.ly/3kCeoPw>) та ін. Всі документи розташовані на офіційному сайті Університету у розділах «Загальна інформація», «Освітній процес», «Наука» в залежності від тематичного змісту документу. Під час зустрічей було з'ясовано, що правила та обов'язки є зрозумілими та доступними, чітко виконуються всіма учасниками освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Членами ЕГ було встановлено, що проект ОП був оприлюднений заздалегідь. Цю інформацію підтвердили стейкхолдери під час зустрічі. Вони підтвердили, факт ознайомлення із проектом освітньої програми, оскільки писали рецензії, вносили свої пропозиції щодо модернізації ОП, які були враховані. Проект ОП, власне освітня програма, рецензії знаходяться у вільному доступі на офіційному сайті Університету у розділі «Освітні програми (2021 рік)» (<https://sspu.edu.ua/osvitni-prohramy-2021-rik>). Там же надано електронну пошту inform@sspu.edu.ua, на яку можна надсилати зауваження та пропозиції. На сайті кафедри інформатики у рубриці «Документація кафедри» (<https://fizmat.sspu.edu.ua/dokumenty-kaf-inf>) у вільному доступі розташовані ОП, проект ОП, рецензії, зміни до проекту за 2020, 2021 роки.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Доступ до офіційного сайту СумДПУ імені А. С. Макаренка (<https://sspu.edu.ua/>) може отримати будь-який бажаючий. Сайту є зручним у користуванні, має мультимовний інтерфейс, містить інформацію, поділену на відповідні тематичні розділи «Про університет», «Загальна інформація», «Освітній процес» тощо. У розділі «Новини» користувачі можуть отримати доступ до новин в аудіо- та відеоформаті. Водночас, для підвищення зрозумілості у цей розділ можна додати посилання на новини у текстовому форматі. Для кожного учасника освітнього процесу доступні швидкі посилання на найбільш вживані тематичні розділи, наприклад «Вступнику» (<https://sspu.edu.ua/vstup>), «Студенту» (<https://sspu.edu.ua/component/sppagebuilder/?view=page&id=96>), «Викладачу» (<https://sspu.edu.ua/component/sppagebuilder/?view=page&id=98>). На головній сторінці сайту доступні онлайн опитування для випускників (<https://sspu.edu.ua/anketa-vipusknika>) та роботодавців (<https://sspu.edu.ua/anketa-robotodavtsia>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу задекларовані у відповідних внутрішніх положеннях, оприлюднених на сайті СумДПУ імені А. С. Макаренка. На сайті Університету у вільному доступі розміщено інформацію про проект освітньої програми, ОП, рецензії на освітню програму. Сайт СумДПУ імені А. С. Макаренка має мультимовний інтерфейс, містить детальну та достовірну інформацію, ранжовану за тематичними розділами. Опублікована інформація постійно оновлюється.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

З метою підвищення зрозумілості сайту у розділ «Новини» рекомендується додати пункт у випадючий список для перегляду новин у текстовому форматі.

Рівень відповідності Критерію 9.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

На сайті СумДПУ імені А. С. Макаренка доступна у вільному доступі детальна та достовірна інформація, яка регламентує діяльність Університету, права і обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Зазначені рекомендації не впливають на якість реалізації ОП. Можемо стверджувати про загалом відповідність вимогам Критерію 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Шаров Сергій Володимирович

Члени експертної групи

Махомета Тетяна Миколаївна

Дарчук Марія Олександрівна